

ת"פ 5714/05/16 - מדינת ישראל נגד יוסף חיים מלכה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 5714-05-16 מדינת ישראל נ' מלכה(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד מיכל אזולאי

המאשימה

נגד

יוסף חיים מלכה ע"י עו"ד שאול עזרא

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירות של תקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. ואלו עובדות הכרעת הדין:

ביום 26.4.16 בסמוך לשעה 21:30, נעצר הנאשם על ידי שוטרים בשל חשד כי היה מעורב בעבירת אלימות במהלך נסיעה באוטובוס. לאחר מעצרו, הובא הנאשם על ידי שוטרים לתחנת לב הבירה, כשהוא כבול באזיקים.

בעת שהמתין הנאשם בחדר החקירות, הוא לקח מטף כיבוי אש וריסס שלוש שוטרים אשר שמרו עליו באבקה אשר היתה במטף. כתוצאה מכך חשו השוטרים מחנק, אך לא נזקקו לטיפול רפואי.

כמו כן הנאשם קילל את השוטרים במלים "אפסים" ו- "ג'וקים" ואמר להן כי אינו "סופר אותן".

עמדות הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת העבירות בהן הורשע הנאשם ולעברו הפלילי. בטיעונה בקשה לקבוע מתחם עונש הולם שבין 8 ל- 18 חודשי מאסר בפועל ולהשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו הגבוה של המתחם. כמו כן בקשה להפעיל מאסר מותנה והתחייבות להמנע מעבירה שלחובת הנאשם.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות של הנאשם והקשיים מהן הוא סובל, כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן. כן הפנה לגילו הצעיר של הנאשם, ולפסיקה העוסקת בבגירים צעירים. לאור אלה ביקש להשית על הנאשם עונש במתחם שנע בין מאסר בעבודות שירות ועד שנת מאסר ולהסתפק בימי מעצרו של הנאשם.

הנאשם ביקש לומר את המילה האחרונה. לדבריו הוא חזר בתשובה לפני שנה, ומאז נטש את דרך העבריינות והיטיב דרכיו. לצד זאת, הנאשם הבהיר כי הוא עומד על כפירתו ונמנע מלהביע חרטה.

מתחם העונש

חומרת מעשי הנאשם ברורה: הנאשם ריסס שלוש שוטרות באמצעות מטף כיבוי אש ופיזר עליהן את האבקה שבמטף - מעשה, אשר מעבר לאלימות שבו, מעיד על זלזול בחוק ובאוכפיו. יתרה מכך, המעשים נעשו בעת שהנאשם היה כבול באזיקים בתוך תחנת משטרה, דבר המעיד על העדר מעצורים ומורא הדין.

מעבר לפגיעה בערך של כיבוד החוק, המעשים בהם הורשע הנאשם פגעו בגופן של השוטרות, אשר חשו מחנק כתוצאה מריסוס החומר עליהן וכן בכבודן. יאמר בהקשר זה, כי שוטרי הסיוע מבצעים מלאכה קשה, שוחקת, וכפוית טובה, בתנאים לא קלים תוך חיכוך מתמיד עם פורעי חוק. אין כל סיבה כי יבצעו את מלאכתם כשהם חשופים לאלימות והשפלה, כפי שחוו השוטרות אותן תקף הנאשם.

לאחרונה נפסק, ביחס לנאשם אשר איים על שוטרים ברצח והכה אחד מהם באופן שגרם לו לחבלה (ע"פ 6040/13, נעמן נ' מדינת ישראל, מיום 19.3.14):

"יג. לאחר העיון, החלטנו להיעתר לערעור. סבורים אנו, כי העונש שהוטל על המשיב בגזר דינו של בית המשפט קמא אינו הולם דיו את חומרת עברותיו ואת חשיבותם של הערכים המוגנים אשר נפגעו בהתנהגותו - יכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם, שמירת הסדר הציבורי והגנה על בטחון הציבור, ועם אלה עקרון שלטון החוק וכיבודו, יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 3236/98 אבו דריס נ' מדינת ישראל (1998):

"השופט המלומד הצביע על חומרתן היתירה של העבירות בהן הורשעו הנאשמים. אכן - כך כתב השופט המלומד - 'פציעותיהם של השוטרים לא היו חמורות, ובידי הנאשמים לא היו כלי חבלה, אך מנגד: "מה שנראה בעיני חמור ומחריד כאחד הוא עצם הרעיון שאזרחים מרשים לעצמם לתקוף שוטרים במהלך מילוי תפקידם, לא בשל מעשה התגרות או מעשה בלתי חוקי שעשו השוטרים, אלא בשל עצם העובדה שהשוטרים רצו לבצע את תפקידם. שוטרי משטרת ישראל נמצאים בחזית המאבק בפשע, לרוב בגופם ממש. לעתים הם מסכנים את חייהם ברצותם למלא את תפקידם כראוי. ביקורת שגרתית של שוטרי סיוע ביחס למכונת חשודה היא דבר יום ביומו, ואין להעלות על הדעת שינסו להפריעה באמצעים אלימים הפוגעים בגופם של השוטרים ומסכנים את בריאותם' " (פסקה 3 לפסק דינו של המשנה לנשיא, השופט ש' לוי).

יד. ראו גם ע"פ הייב נ' מדינת ישראל 8704/08 (2009):

מעשיהם של המערערים, שכללו איומים ותקיפה של שוטרים הממלאים תפקיד ציבורי על פי דין הינם בבחינת התנהגות פלילית חמורה ושלוחת כל רסן, אשר קוראת תיגר על אושיות שלטון החוק תוך התעלמות מופגנת מנורמות התנהגות ראויות שיש להקפיד עליהן" (פסקה 8 לפסק דינו של השופט י' דנציגר).

עוד ראו ע"פ 6642/09 מדינת ישראל נ' גביש (2009); ע"פ 194/14 מדינת ישראל נ' מחמוד (2014).

טו. המשיב בהתנהגותו, בזלזול ובבריונות שהפגין כלפי השוטרים, פגע בערכים אלה פגיעה הראויה לענישה מחמירה יותר. בייחוד רואים אנו בחומרה את הפגיעה הגופנית באחד השוטרים. נראה לנו, כי לנוכח נסיבות הפרשה, עלינו לשדר מסר כי התנהגות מעין זו תיבחן ותישפט בחומרה; על כן נראה לנו כי מתחם הענישה צריך להיות, בנסיבות, בין 12 חודשים ל-24 חודש."

בעניינו של נאשם אשר תקף מורה באלמות לנגד עיני תלמידיו, ונדון לשנת מאסר בפועל נפסק:

"בית משפט זה כבר פסק בעבר כי מעבר לחומרה הכללית הנודעת לעבירות אלימות, הרי שלאלימות המכוונת כנגד עובדי ציבור נודעת חומרה מיוחדת, מאחר שהן פוגעות פגיעה אנושה גם בערך החברתי הנודע לתפקוד התקין של השירות הציבורי (ראו: ה"מ 215/72 משיח נ' מדינת ישראל, פ"ד כו(2) 172 (1972); רע"פ 2660/05 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (13.8.2008); דנ"פ 7383/08 אונגרפלד נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.7.2011)). עובדי הציבור "חשופים בצריח" - כמי שלא אחת נמצאים בחזית ההתמודדות עם מתן שירות לאנשים שיודעים אף הם קשיים. עובדי הציבור נדרשים להתגייס כל יום מחדש למתן שירות ולשם כך לגייס כוחות גוף ונפש. זהו הרקע לחקיקת עבירות מיוחדות שעניינן לא רק הגנה על שלמות גופם של עובדי הציבור, אלא גם הגנה על כבודם, לפחות במצבים שבהם הפגיעה היא פגיעה קשה בליבתו." (ע"פ 4565/13, אמון נ' מדינת ישראל, מיום 4.11.13)

עוד נפסק לאחרונה, בעניינם של נאשמים אשר תקפו מאבטח בבית חולים וגרמו לו לחבלות, ונדונו לעונשים של שנת מאסר ושמונה חודשי מאסר (ע"פ 7639/13, אמארה נ' מדינת ישראל):

9. ככלל, אנו סבורים שהעבירות שביצעו המערערים 1-2 הן חמורות ביותר, וכי העונש היאה להן ברגיל הוא מאסר בפועל. עבירות של אלימות חסרת פשר המתפרצת ברגע הן איום מתמיד על שלווה חיהם של האזרחים, כמו גם על ביטחונם האישי. מבית משפט זה צריך לצאת מסר ברור של אי-השלמה עמן, מסר המתבטא לא רק במלים, אלא גם במדיניות הענישה הלכה למעשה. הדברים מקבלים משנה תוקף לנוכח המימד הציבורי בפעילותו של קורבן העבירה, המאבטח, אשר אליו עוד נתייחס להלן. על כן, אנו סבורים שהשיקולים שהנחו את בית המשפט קמא היו השיקולים הנכונים, ושחרף נסיבותיו האישיות של המערער 2 לא היה מקום להקל עמו יותר מכפי שנעשה.

מכאן עולה, כי הנחייתו הברורה והחד משמעית של בית המשפט העליון לערכאות הדיוניות היא, כי יש להחמיר בעניינם של נאשמים התוקפים עובדי ציבור ולהשית עליהם עונשי מאסר לריצוי ממש, מאחורי סורג ובריח.

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין חצי שנה ועד שנה וחצי, וכן פיצוי לנפגעי העבירה. אני ער לכך שהמאשימה לא עתרה לרכיב ענשי זה, אך בשונה מן העונש, הטלת פיצויים היא ענין שבין עברין לקרבנו, ואין המאשימה יכולה למחול עליו.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם יליד 1997. רווק. קודם למעצרו עבד בעבודות מזדמנות.

למרות גילו הצעיר של הנאשם, הוא צבר לחובתו מספר הרשעות:

בשנת 2015 נדון הנאשם ל- 18 חודשי מאסר בפועל בגין עבירת שוד.

בשנת 2015 הורשע הנאשם בעבירות של הפרעה לשוטר במילוי תפקידו ובניסיון להיזק לרכוש במזיד בגין הוטלו עליו ששה חודשי מאסר מותנה שלא יעבור עבירות אלימות או עבירות כלפי שוטרים. כמו כן הוטלה עליו התחייבות בסך

2,500 להימנע מעבירות אלימות או עבירות כלפי שוטרים.

בשנת 2014, הנאשם נדון לחמישה חודשי מאסר בפועל בגין עבירות רכוש שונות, ובהן שתי עבירות של התפרצות לבית מגורים.

תסקיר שירות המבחן פירט את נסיבותיו האישיות של הנאשם: בכל הנוגע לעבירה בה הורשע, עלה כי הנאשם עודדו דבק בכפירתו במעשים, והנאשם חזר לפני השירות על הגרסה אותה מסר בעדותו - אותה דחיתי.

עוד עלה, כי הנאשם אינו מודע לבעייתיות שבמצבו ואינו מוכן להשתלב בכל הליך טיפולי. כן עלה, כי המעצר הנוכחי אינו מרתיע את הנאשם, או הביא למודעות למצבו. הערכת שירות המבחן היא, כי קיים סיכון גבוה שהנאשם ישוב ויבצע עבירות חמורות. לאור כל אלה, שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית, ובאופן חריג המליץ להשית על הנאשם ענישה מרתיעה.

דין והכרעה

עיקר שיקולי הענישה פועלים לחובת הנאשם: הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו ולא הביע עליהם חרטה ולהערכת שירות המבחן הסיכון כי ישוב ויעבור עבירות דומות גבוה. כמו כן, מדובר במי שמאסר ארוך אותו ריצה ומאסר מותנה שהוטל עליו חצי שנה קודם לעבירה לא הרתיעו אותו מלשוב ולעבור עבירות חמורות.

הנתון היחיד העומד לזכותו של הנאשם הוא גילו הצעיר, והתקווה כי יתעשת ויבין כי עליו "לחשב מסלול מחדש" בחייו.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצידו הבינוני של מתחם העונש ההולם, ולהפעיל את המאסר המותנה שלחובתו באופן מצטבר לעונש המאסר.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. עשרה חודשי מאסר בפועל. העונש ימנה מיום מעצרו של הנאשם, 26.4.16.
- ב. מפעיל מאסר מותנה של ששה חודשים אשר הושת על הנאשם בת"פ 15503-04-14 ביום 12.11.16 בבית המשפט לנוער ברמלה. עונש זה יופעל במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א', כך שסך הכל ירצה הנאשם ששה עשר חודשי מאסר.
- ג. ששה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור כל עבירת תקיפה תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור עבירת איומים או הפרעה לשוטר תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ה. מפעיל התחייבות בסך 2,500 ש"ח שהוטלה על הנאשם בת"פ 15503-04-14. הסכום ישולם עד ליום 1.12.16.
- ו. פיצוי למתלוננות, עדות התביעה 2-4, בסך 1,500 ש"ח כל אחת. הסכום ישולם עד ליום 1.1.17.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ד' אלול תשע"ו, 07 ספטמבר 2016, במעמד הצדדים.

חתימה